

РЕШЕНИЕ

№ 20575

гр. София, 18.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 14.06.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

**ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова
Мария Шишкова**

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **586** по описа за **2024** година докладвано от съдия Мария Шишкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1, изр. второ от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС) във вр. чл. 208 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по касационна жалба на Е. Д. М., депозирана чрез процесуалния му представител – адв. И. Ю., САК срещу постановеното Решение № 7147 от 21.11.2023 г. по адм. дело 8172/2022 г. по описа на АССГ, с което е отхвърлена молбата му, наименована „жалба“ срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за присъждане на обезщетение за причинени му в периода 02.08.2022 г. – 02.09.2022 г. неимуществени вреди в размер на 20 000 лева, ведно със законните лихви.

В жалбата са изложени доводи за необоснованост и незаконосъобразност на постановения съдебен акт. Твърди се, че съдът е приложил неправилно материалния закон в резултат на допуснато съществено процесуално нарушение при оценката и анализа на приложените към делото доказателства. Прави се искане касационната инстанция да отмени решението и да уважи изцяло предявената искова претенция като доказана по основание и по размер.

В писмения отговор на касационната жалба, депозиран от процесуален представител на ответната страна, са изложени съображения за неоснователност на възраженията. Сочи се, че законосъобразно и обосновано първоинстанционният съдебен състав е

приел, че не е налице нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, предпоставящо ангажиране на отговорността на ответника. От съда се иска да остави без уважение касационната жалба и да потвърди оспореното решение.

В съдебното заседание пред настоящата инстанция касаторът и процесуалният му представител поддържат направеното искане в жалбата и аргументите, с които е обосновано. Релевират като основание за отмяна и нарушение на правото на справедлив процес, по смисъла на чл. 6, § 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС), което обосновават с липса на безпристрастност на съдебния състав, постановил обжалвания съдебен акт. Касаторът излага твърдения за нееднократно произнасяне на същия съдебен състав по негови искания за изменение на прилагана мярка за неотклонение „Задържане под стража“ в хода на наказателното производство, приключило с влязла в сила присъда, която изтърпява понастоящем. Сочил, че по този повод е сезирал с жалби срещу поведението на съдия Е. П. както Прокуратурата, така и съда. По отношение на обжалвания съдебен акт застъпва становище, че е постановен в нарушение и на чл. 18 от КЗПЧОС, а и на чл. 47 и чл. 54 от Хартата на основните права на ЕС и в този смисъл, обосновава искане за връщане на делото за ново разглеждане от друг съдебен състав.

Ответникът по касация – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ не участва със свой представител в съдебното заседание.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че обжалваното Решение като правилно и законосъобразно следва да бъде потвърдено.

Административен съд София – град, XXIII касационен състав, след като обсъди приложените по делото доказателства, в контекста на становището на страните и релевираните касационни основания, съобразно правомощията си по чл. 218 от АПК, прие за установено от фактическа и правна страна:

Депозираната касационна жалба е процесуално допустима - подадена е в преклузивния срок по чл. 211, ал. 1 от АПК, вр. чл. 285, ал. 2, изр. първо от ЗИНЗС (съобщението за решението е връчено на 23.11.2023 г., а жалбата е заведена с вх. № 43952 от 06.12.2024 г.), от надлежна страна, срещу подлежащ на оспорване съдебен акт.

Разгледана по същество касационната жалба е ОСНОВАТЕЛНА, макар и не по изложените съображения в нея.

При извършената служебна проверка, съгласно чл. 218, ал. 2 от АПК, касационната инстанция счита, че постановеното решение е недопустимо, поради което следва да бъде обезсилено по следните аргументи:

Касаторът е сезирал Административен съд – София – град с Жалба, заведена с рег. № 31977 от 05.09.2022 г., с която е заявил „Предявявам граждански иск срещу ГДИН за нанесени вреди и вредни последици неимуществени щети чрез нарушение на право на ЕС, ООН и НПК“ (л. 3).

С Определение № 3957 от 09.05.2023 г. съдът е приел въз основа на изложените факти в Жалбата, с която е сезиран, и представени допълнително две Молби от 21.02.2023 г. (л. 48) и от 21.04.2023 г. (л. 49), че предявената искова претенция подлежи на разглеждане по реда на чл. 203 и сл. от АПК и е с правно основание чл. 2в от ЗОДОВ. Позовал на цитираните правни норми от КЗПЧОС, Д ЕС, Хартата за основните права на ЕС и Международния пакт за граждански и политически права на ООН.

Изложил е аргументи относно разпределянето на доказателствената тежест при

разглеждане на искове срещу държавата за вреди от особено съществено нарушение на правото на ЕС като е указал на ищеца, че в негова тежест е да докаже фактите и конкретните обстоятелства, от които произтичат нарушението на субективното право и претендираните вредни последици.

С постановеното и обжалвано пред настоящия съдебен състав Решение № 7147 от 21.11.2023 г. съдът се е произнесъл по иск с различно правно основание от приетия за разглеждане с Определение № 3957 от 09.05.2023 г., а именно – за нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС. В мотивите на решението е посочено, че в съдебното заседание ищецът е поддържал заявеното основание, на което се е позовал при сезирането на съда, като е посочил нарушение на правата му гарантирани от чл. 47 от Хартата на основните права на ЕС и чл. 13 от КЗПЧОС, но въпреки това, съдът се произнесъл по иск с правно основание чл. 3 от ЗИНЗС.

Касационната инстанция следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон. При извършената служебна проверка, по чл. 218, ал. 2 от АПК, настоящият съдебен състав счита обжалваното решение за недопустимо, по смисъла на чл. 209, т. 2 от АПК.

Съдът следи служебно за наличието на процесуалните предпоставки, които обуславят правото на иск – подведомственост, подсъдност, процесуална правоспособност и дееспособност, представителна власт, редовност на исковата молба, връзката на страните с правния спор (процесуалната им легитимация). Преценката относно допустимостта на предявения иск не зависи от основателността на търсената защита. Спорното материално право винаги е свързано с основателността на исковата претенция, по която съдът следва да се произнесе със силата на присъдено нещо.

Изискванията към исковата молба са визирани в чл. 127, ал. 1 и ал. 2 от ГПК и са приложими, съгласно препращащата нормата на чл. 204, ал. 5 от АПК. Неясните, непълни и противоречиви по своя смисъл твърдения, които препятстват последващото произнасяне на съда относно фактическите обстоятелства, на които се основава предявеният иск, за да се приложи съответната им правна квалификация и да се обезпечи постановяването на допустимо решение, могат да бъдат отстранени единствено по предвидения ред в чл. 204, ал. 5 от АПК. Приетата за разглеждане искова претенция със съответната ѝ правна квалификация, която съдът не е счел за необходимо да бъде допълнително конкретизирана предпоставя произнасяне на решение, с което съдът се произнася по основателността ѝ, но без да променя предмета на спора.

По изложените съображения обжалваното решение следва да бъде отменено и върнато за ново разглеждане от друг състав на Административен съд – София – град, който отново да извърши преценка за съответствие на предявения иск с изискванията на чл. 127, ал. 1 и ал. 2 от ГПК като укаже на ищеца (касатор в настоящото производство) да посочи ясно и точно - правната норма от Съюзното право, от която произтича нарушеното му субективно право, да изложи конкретни факти за това в какво се изразява особено същественото нарушение и връзката между това нарушение и вредните последици, чието обезщетяване претендира.

В случай, че ищецът не поддържа първоначално заявеното правно основание на иска – чл. 2в от ЗОДОВ, следва да заяви дали искът му се основава на чл. 3 от ЗИНЗС.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 221, ал. 3 от АПК, Административен съд – София – град, XXIII касационен състав

Р Е Ш И :

ОБЕЗСИЛВА като недопустимо Решение № 7147 от 21.11.2023 г. по адм. дело 8172/2022 г., с което е отхвърлена молбата на Е. Д. М. наименована „жалба“ срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за присъждане на обезщетение за причинени му в периода 02.08.2022 г. – 02.09.2022 г. неимуществени вреди в размер на 20 000 лева, ведно със законните лихви.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на Административен съд – София – град.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: